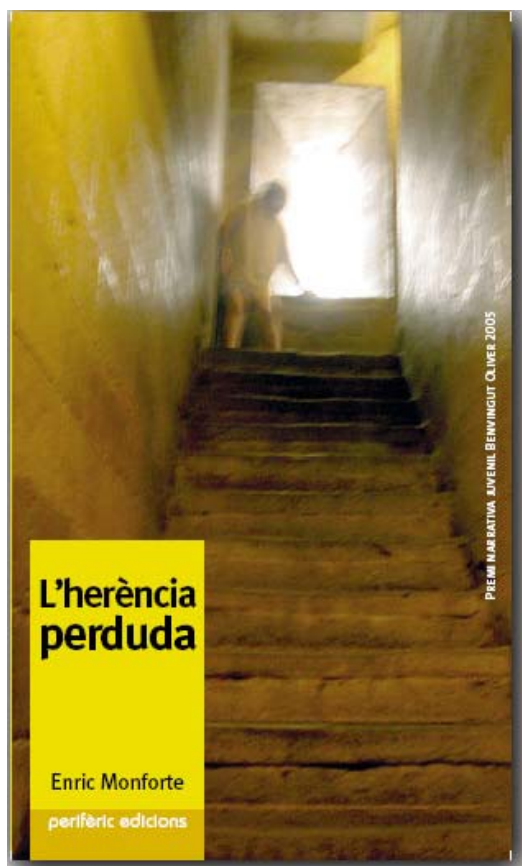

Guies de lectura **Perifèric Edicions**

L'herència perduda

Enric Monforte

Guia a càrrec de:

Enric Ramiro Roca
Alfred Morell Martínez

L'autor

Vaig nèixer a casa dels meus pares, al seu llit, un 11 de maig del passat segle, concretament era l'any 1966 i al poble de Catarroja. En aquell temps encara es podia jugar als carrers i l'horta encara era viva, sense cap amenaça urbanística a la vista. Us conte açò perquè pense que va ser decisiu per als meus començaments com a escriptor. Intentaré explicar-me. Catarroja tal vegada siga, jo estic convençut, el municipi de l'Estat espanyol amb el major índex d'escriptors per habitant. Les causes? Les desconec. És possible que siga a causa de l'aigua, de la proximitat de l'Albufera o el mar, qui sap. Tot i que encara no hi ha estudis rigorosos que avalen aquesta afirmació, la veritat és que a mi sempre m'ha condicionat haver nascut i viscut en aquest poble. Que estudiara Magisteri i em llicenciara en Educació Física, o que actualment la meua vida laboral com a professor en un institut resulte força gratificant, no han disminuït gens ni mica la passió per l'escriptura. Arribats a aquest punt, he de confessar que la meua família, la música i les llargues passejades per la muntanya són un estímul constant per a escriure.

Si em pregunteu per què escric, seré sincer. Desconec els motius concrets pels quals ho faig. Imagine que la passió per la lectura m'ha portat a l'escriptura. El que sí puc afirmar és que ho faig perquè m'agrada, perquè m'ajuda a iniciar apassionants viatges interiors que m'enriqueixen i en definitiva m'ajuden a ser més lliure i més feliç. També és cert que aspire que el lector gaudezca amb la lectura de les meues històries de la mateixa manera com jo ho faig llegint les d'altres autors. Considere que el meu treball com a professor i el plaer de llegir i inventar històries per als meus fills, han influït decisivament que escriga històries per a joves.

Us contaré un secret! Quan escric sent com si anara de la mà d'Àlicia caient pel cau del conill..., és com entrar en un túnel on qualsevol cosa pot ocórrer, on les paraules aventura i fantasia cobren vida d'una manera tan intensa que em

fan perdre el cap. Cada vegada que inicié un d'aquests apassionants viatges interiors sent que m'enriquisc, que sóc més lliure, més feliç. Veritat que us agradaria acompanyar-me? Esteu de sort, necessite companys i companyes de viatge! (AVÍS: Açò és una invitació formal, tan sols heu d'obrir una de les meues històries i començar a llegir). Per cert, m'agradaria molt conèixer les vostres opinions sobre els meus llibres; podeu fer-ho escrivint-me a l'adreça: emonfortec@hotmail.com. Promet contestar!

Premis obtinguts:

- 2005 Premi "25 d'abril" Vila de Benissa, pel poemari *Desert de pells*.
2005 Premi Samaruc, per *Un lleó a casa*.
2005 Premi de narrativa juvenil Benvingut Oliver, per *L'herència perduda*.

Obres publicades:

- Els esquirols bombers*, València: Bullent, 1993
El misteri de les paraules, València: Edelvives, 2000
Un lleó a casa!, València: Baula, 2004
Desert de pells, Barcelona: Viena, 2005
L'herència perduda, València: Perifèric, 2006

Activitats prèvies a la lectura

1. Agafa el llibre i obri'l per una pàgina qualsevol. Llegeix-la i explica breument de què creus que tractarà.
2. Contempla la coberta i contesta:
 - Quin color predomina?
 - Qui creus que és la figura humana que s'endevina?
 - Què hi trobes de diferent a altres llibres?
 - Escribe els elements que hi apareixen. En posaries o en llevaries algun?
3. Observa la contracoberta i contesta:

- Compara els colors amb la coberta i redacta una explicació sobre la seua relació.
 - Escriu una llista dels elements gràfics que hi apareixen i el seu significat.
4. Busca si el llibre porta alguna dedicatòria i en cas afirmatiu,
 - escriu-la.
 - escriu la que tu posaries si fores autor d'un llibre.
 -
 5. Fes una llista de les pàgines que no formen part de la narració estricta del llibre i anota el seu contingut. Per exemple: títols de la col·lecció.
 6. Amb els pocs elements que coneixes de la novel·la, inventa una coberta i una contracoberta.
 7. Escriu la llista de premis que ha tingut Enric Monforte i, al costat, el títol del llibre premiat, per ordre cronològic.
 8. Sense mirar el llibre, escriu la troballa sorprenent que descobriren els protagonistes de la història.
 9. Observa la llista d'autors de la col·lecció i aventura a què es deu que la majoria dels autors siguin homes.

Activitats i estratègies durant la lectura

- 1- Si vols gaudir de la lectura al màxim, cal que t'envoltes de les condicions adequades: bona il·luminació, aïllament de tot allò que pugui desconcentrar-te (sorolls, tràfec de persones, altres activitats o preocupacions...), comoditat.

No comences a llegir el llibre amb prejudicis o impaciència, deixa't portar per la lectura. Recorda que les narracions comencen a enganxar en el nus.

Pensa que hi ha milers de llibres i de ben segur que trobes el que t'agrada.

- 2- Anota els personatges que van apareixent a la lectura i classifica'ls segons el seu paper en 4 grups: protagonistes, antagonistes, secundaris i comparsa.
- 3- A les primeres escenes de la novel·la (Somatitzacions), Aleix pateix un malestar físic que no pot dominar. Busca al diccionari el mot somatitzar i pensa si tu has tingut en alguna ocasió una experiència semblant. Comenta amb els teus companys si a ells els ha ocorregut en alguna ocasió. Si arribeu a conèixer quines situacions us desestabilitzen, viatjareu amb més seguretat per la vida.
- 4- Investiga en el teu entorn familiar (iaios, oncles majors, etc.) els records al voltant de la guerra civil espanyola. Ara es parla molt de la necessitat de fer *memòria històrica*, creus que s'hauria d'investigar i revisar els crims, les fosses comunes o els judicis de la guerra civil i de la postguerra? Què va ocórrer amb el patrimoni de l'església del teu poble? I amb els intel·lectuals o els mestres? El professor o professora d'història et podrà aclarir les causes i els dubtes que se't plantegen.
- 5- Cerca imatges de retaules valencians dels segles XIV i XV a internet o una enciclopèdia de l'art. Així podràs fer-te una idea de l'estil de les pintures robades a l'església de l'Horta. El Museu de Belles Arts Sant Pius V de València té una de les millors col·leccions d'aquest període. Potser t'interesse visitar la seua pàgina web.
- 6- Quan t'apropes a la lectura de la quarta part, si en tens possibilitat, intenta escoltar alguna gravació de la missa de Rèquiem de Verdi i presta especial atenció al *Dies Irae*. Per què creus que l'autor ha elegit

aquesta peça musical per ambientar l'escena clau de la novel·la? Si no localitzes aquesta obra pots escoltar el *Dies Irae* del Rèquiem de Mozart.

- 7- Busca a internet o una enciclopèdia informació sobre la família Vich, el monestir de Santa Maria de la Murta d'Alzira i la seua pinacoteca. Va existir realment la col·lecció de pintura a què al·ludeix el llibre? La trama de la novel·la creus que es basa en fets reals o ficticis?

Activitats per a després de la lectura

- 1- Ompli una graella com aquesta amb característiques dels dos personatges principals (aspecte físic, caràcter, actitud davant els fets, etc.):

Aleix	Sara	Escena	Coincidència
<i>Descurat (sense afaitar, samarreta d'espantaocells)</i>	<i>Més preciosa que mai</i>	<i>Somatitzacions (part I)</i>	<i>NO</i>

Redacta després unes xicotetes conclusions sobre les seues semblances, diferències i relacions.

- 2- Fes ara el mateix seleccionant alguna de les parelles de personatges que et proposem: Pau i Mireia, Josep Bonora i William Vich, William Vich i Joan Garriga, Vicent Gisbert i Marta Dolç.
- 3- A la novel·la hi ha tres plànols temporals. Identifica quins són i explica alguns fets que ocorren en cadascun d'ells. Es narren els fets linealment? Si no és així, cita les escenes en què hi ha retrospeccions.
- 4- A l'escena final, gràcies a Aleix, una carta dirigida a Marta Dolç permetrà acostar el passat i el futur. Per què?

- 5- Fes una llista dels pobles que apareixen a la novel·la. Consulta un atlas o intenta aconseguir un mapa que incloga les comarques de l'Horta, la Ribera i la Safor. Localitza els topònims i itineraris que apareixen a la narració. Els espais són reals o imaginaris? Per què creus tu que el poble dels protagonistes és l'únic que no s'esmenta pel seu nom sinó pel de la seua comarca?

- 6- A la segona part de la novel·la, especialment des de l'escena titulada *Òlibes* fins a *Escenes bíbliques*, l'acció es desenvolupa a l'església de Sant Miquel. Cerca informació sobre les parts que tenia el temple i dibuixa com t'imagines tu el seu plànol. Marca on trobaren els protagonistes el tresor artístic.

- 7- Al final de la primera part has llegit la carta que escrigué Vicent Gisbert a la seua estimada en l'any 1936. Imagina que en aquell moment arribà al seu destí i que tu ets Marta Dolç. Redacta una altra carta com a resposta.

- 8- En l'escena de la quarta part titulada *Els honors*, els amics demanen a Sara i Aleix que els conten amb pèls i senyals què va ocórrer a la mansió Vich. Imagina que ets Aleix i comença a contar els successos en primera persona i utilitzant l'estil directe; és a dir, reproduint els diàlegs dels personatges que apareixen en la narració. Després, posa't a la pell de Sara i acaba de contar els fets fent ús de l'estil indirecte; o siga, posant els diàlegs en boca del narrador.

- 9- Plantegeu a la vostra aula un debat sobre un d'aquests temes:
 - És important per a un poble la conservació del seu patrimoni?
 - El patrimoni artístic ha d'ésser privat o públic?És convenient que prèviament busqueu informació, orientats pel professor o professora, sobre aspectes relacionats amb el tema, com ara el trasllat del claustre de l'abat de la Valldigna de Torrelodones a Simat, la reivindicació de la ciutat d'Elx de poder exhibir la seua dama, la procedència de les obres dels museus, etc.